

Z A P I S N I K
sa 52. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 23. aprila 2019. godine

Sjednica je počela u 13 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Luidž Škrelja, dr Halil Duković, dr Dragutin Papović, Miloš Nikolić, Nada Drobnjak i mr Ervin Ibrahimović. Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora Miodrag Lekić, Milan Knežević, Jovan Jole Vučurović i Koča Pavlović.

Sjednici Odbora prisustvovao je Veselin Šuković, kandidat za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore, stalnog predstavnika – šefa Stalne misije Crne Gore pri OEBS-u i specijalizovanim agencijama UN, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču.

Sjednici su, takođe, prisustvovali službenici Odbora: sekretar mr Jasmin Bojadžić, kao i savjetnice Dijana Mitrović, mr Vanja Čabarkapa i Iva Lakićević.

Sjednica je bila zatvorena za javnost.

Nakon jednoglasno usvojenog predloga za dopunu dnevnog reda, za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Davanje mišljenja o Veselinu Šukoviću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore, stalnog predstavnika – šefa Stalne misije Crne Gore pri OEBS-u i specijalizovanim agencijama UN, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču;**
- 2. Tekuća pitanja.**

Prva tačka dnevnog reda: *Davanje mišljenja o Veselinu Šukoviću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore, stalnog predstavnika – šefa Stalne misije Crne Gore pri OEBS-u i specijalizovanim agencijama UN, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču.*

Nakon uvodnih napomena predsjednika Odbora Andrije Nikolića povodom predloga Vlade Crne Gore da se Veselin Šuković postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore, stalnog predstavnika – šefa Stalne misije Crne Gore pri OEBS-u i specijalizovanim agencijama UN, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču, Šuković je predstavio plan svoje buduće diplomatske misije.

U uvodnom dijelu izlaganja, Veselin Šuković konstatovao je kompleksnost i složenost budućeg mandata i istakao da će biti akreditovan pri nekoliko međunarodnih organizacija, primarno pri OEBS-u, najsveobuhvatnijoj regionalnoj bezbjednosnoj organizaciji, sa 57 članica i 11 posmatrača, koja obuhvata cijelu Evropu, Evroaziju i evroatlantski region i podrazumijeva široku strukturu, preko 3.000 zaposlenih, što u Beču, što u misijama van Beča. OEBS je jedina međunarodna organizacija koja nema osnivački akt. U toku je rasprava između zemalja članica da se izvrši određena kompilacija od deklaracije odnosno konvencije iz 2007. godine i Helsinškog akta da bi se dobio jedan hibridni dokument koji bi mogao poslužiti u tu svrhu, naveo je Šuković. Saopštio je da će zasijedanje Parlamentarne skupštine biti u julu u Luksemburgu, gdje naši parlamentarci učestvuju u međuparlamentarnom dijelu, te da je osnovni cilj ove institucije povećanje povjerenja, razmjena informacija i eventualno smanjivanje tenzija. OEBS je sastavljen iz tri dimenzije: političko - bezbjednosne, ekonomije i zaštite životne sredine i ljudskih prava i medija, podsjetio je Šuković.

Veselin Šuković je saopštio da je OEBS-om prošle godine predsjedavala Italija, da ove godine to čini Slovačka, a da će naredne godine Organizacijom predsjedavati Albanija. Prilikom posjete generalnog sekretara OEBS-a razgovaralo se i o mogućnosti predsjedavanja Crne Gore. Naglasio je da je to vrlo zahtjevan proces. Osim kadrovskog potencijala i organizaciono – tehničke pripreme ta uloga iziskuje, za naše uslove, i velika finansijska sredstva. Procjena je da će Slovačku koštati između 10 i 11 miliona eura kompletna logistika za godinu dana, od čega 2/3 pada na teret predsjedavajuće zemlje. U ovom momentu, teško možemo govoriti o mogućnosti predsjedavanja Crne Gore, kazao je, ističući da je to jedan od izazova i nešto o čemu treba razmišljati na strateškoj osnovi. Šuković je kazao da će jedna od uloga šefa misije, sa posebnim kanalima komunikacije i dogovora sa resornim organima, biti upravo nastojanje da se Crna Gora sa nivoa predsjedavajućeg regionalnih inicijativa izdigne i na ovaj nivo.

Drugi izazov koji će biti, kako je kazao, strateški, je pitanje funkcionisanja OEBS-a. Naveo je da u okviru Organizacije postoji problem finansijskog praćenja aktivnosti. Države, zavisno od svog BDP-ja kontribuiraju, a Francuska je najveći kontributor sa 10% ukupnog budžeta. Podnjet je zahtjev da se izvrši prestrukturiranje skala kontribucija. Proces je u toku, stavovi su vrlo suprotstavljeni, što je uticalo na to da i dalje nije usvojen budžet za tekuću godinu, kazao je Šuković.

Veselin Šuković je naglasio da osim parlamentarne, naša Skupština ima saradnju i sa Kancelarijom za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR), glavnom institucijom OEBS-a za implementaciju ljudskih prava, sa kompletnom strukturom u Beču, a čije je sjedište u Varšavi. Imamo i imaćemo komunikaciju na gotovo dnevnoj bazi, kazao je, uz napomenu da je imperativ i intenzivna komunikacija sa Skupštinom i drugim organima. Ukazao je na pritisak koji će vjerovatno dolaziti od strane ODIHR i OEBS misija u Crnoj Gori da se dođe do zajedničkih rješenja kada je u pitanju reforma izbornog sistema, a tu je posebno akcentovana Državna izborna komisija i transparentnost. Što se tiče slobode medija, dosadašnja aktivnost naše misije u Beču je bila usredsređena na prezentiranje iskoraka koje smo postigli u vezi sa javnim servisom i ostvarivanjem nezavisnih i

profesionalno orjentisanih medija. Na tom fonu, nudi se ekspertska podrška ODIHR-a, te kako je kazao, treba iskazati zahvalnost i ići u tom pravcu.

U daljem izlaganju, Šuković se osvrnuo i na sistem UN u Beču. Posebno je izdvojio tri institucionalna oblika. Međunarodna agencija za atomsku energiju (IEAE) je osnovana 1957. godine i predstavlja „inspektorat“ Ujedinjenih Nacija, koji se više od šest decenija bavi verifikacijom ispunjavanja obaveza od strane država članica u vezi sa nuklearnim i radioaktivnim materijalima i nuklearnim postrojenjima, kao i promocijom primjene atomske energije u mirnodopske svrhe. Istakao je da je Crna Gora sa Agencijom, do sada, realizovala 9 projekata, u ukupnoj vrijednosti od 9,6 miliona eura. Na planu saradnje u oblasti nauke i istraživanja, naša zemlja iskazala je interes za uključivanje u dva naučno-istraživačka projekta Agencije u oblasti medicine – onkologije, naveo je Šuković. Organizacija za industrijski razvoj (UNIDO) je od učlanjenja Crne Gore u tu Organizaciju finansirala realizaciju 14 projekata, ukupne vrijednosti od tri miliona eura, kazao je Šuković, uz navod da su partneri sa naše strane bili Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Treći institucionalni oblik, na koji se osvrnuo Šuković, je Kancelarija UN za drogu i kriminal (UNDOC) sa kojom su realizovani brojni projekti, ne samo na nacionalnom već, što je posebno značajno, i na regionalnom nivou. Naglasio je da će jedna od aktivnosti misije biti da, u saradnji sa nadležnim organima, prije svega sa Upravom policije i specijalizovanim agencijama, pokuša osmisliti regionalni projekat za sljedeći trogodišnji period, koji bi se završavao 2022. godine.

U završnom dijelu izlaganja podsjetio je da uobičajeni kanali komunikacije idu posredstvom Ministarstva vanjskih poslova. Kazao je da u misiji postoji specifikum da su bezbjednosna pitanja na dnevnom redu, te da unutar misije postoji poseban vojni dio, sa vojnim predstavnikom, kao i da se ta komunikacija odvija na nedjeljnoj bazi. Ambasador učestvuje u forumu koji se zove Stalni savjet, gdje se na nedjeljnom nivou razmjenjuju informacije. Zadatak će biti korišćenje i međusobno preplitanje informacija koje se tiču i političkog i bezbjednosnog segmenta, kao i zajednička saradnja OEBS-a i NATO-a. Takođe, istakao je da se jednom nedjeljno održavaju sastanci sa ambasadorima ili šefovima stalnih misija NATO država, gdje će se u posebnom režimu razmijenjivati informacije koje se tiču regiona OEBS-a. Ne smije se zaboraviti segment aktivnosti misije koji se odnosi na saradnju sa misijom OEBS-a u Crnoj Gori što podrazumijeva osmišljavanje i dogovaranje aktivnosti, a prije svega saradnju u pribavljanju informacija i adekvatnom plasiranju vezanom najviše za ljudska prava i medije. To će, kako je kazao, biti jedan od segmenata koji će misija ostvarivati na, gotovo, dnevnoj osnovi.

Poslanik Halil Duković iskazao je interesovanje za temu koja se odnosi na ljudska prava i slobode naglašavajući da Crna Gora ide dobrim putem u ispunjavanju evropskih standarda i obaveza u ovoj oblasti. S druge strane, kako je kazao, postoje određeni izvještaji međunarodnih organizacija, koji se često ne podudaraju sa izvještajima Evropske komisije, a prema kojima Crna Gora nazaduje kad je u pitanju sloboda medija, te je u vezi sa tim, postavio pitanje g. Šukoviću na koji način bi on, u sklopu svog mandata, mogao da izvrši uticaj u cilju prikazivanja objektivne slike stanja medijskih sloboda u Crnoj Gori. Mi koji živimo u Crnoj Gori znamo ne samo da mediji uživaju slobodu već i da istu zloupotrebljavaju, naglasio je Duković. U daljem izlaganju, osvrnuo se i na izborno zakonodavstvo, uz pitanje na koji način objasniti međunarodnim organizacijama da postoji

volja za izmjenama ali da je za to potrebna dvotrećinska većina, koju nemamo zbog bojkota opozicije. Poslanik Duković svoje izlaganje završio je pitanjem da li orden dobijen od strane Suverenog viteškog malteškog reda znači pripadnost organizaciji ili počast kojom se odaje određeno priznanje.

Usledio je odgovor g. Šukovića u vezi sa slobodom medija u Crnoj Gori, navodeći da je spoljna politika produžetak unutrašnje, te da diplomata ne može dramatično uljepšati stanje u odnosu na realnu sliku. Istakao je značaj saradnje sa misijom OEBS-a kao i usaglašavanje stavova i provjeravanje informacija koje se plasiraju. Nema većeg prekršaja u diplomatiji nego plasirati dezinformaciju, naglasio je Šuković. Ukazao je na neadekvatnost naših izvještaja što se tiče formulacije, obuhvata pa i činjenica, te da je, kako je kazao, za plasiranje realne slike stanja, neophodna koordinacija unutar države, skupštinske i izvršne vlasti pa i pravosuđa. Po pitanju izbornog zakonodavstva, kazao je da OEBS ne podržava bojkot Parlamenta i upućuje na skupštinske klupe kao forum za sučeljavanje političkih stavova te da je neophodno organizovati dijalog. Odgovarajući na poslednje pitanje, kazao je da članovi Suverenog viteškog malteškog reda mogu biti samo pripadnici katoličke vjeroispovjesti, a jedini izuzetak su krunisane glave.

Poslanik mr Ervin Ibrahimović izrazio je interesovanje u vezi sa odjecima novog Zakona o vanjskim poslovima u radu Ministarstva. U nastavku izlaganja, naglasio je da pozdravlja odluku ministra vanjskih poslova i Vlade da kandiduje g. Šukovića za ovo prestižno mjesto, koje mu i pripada, s obzirom na njegovo impresivno iskustvo, uz konstataciju da je pred njim izazovan zadatak. Od obnove višepartijskog sistema, jedanaest puta je mijenjano izborni zakonodavstvo i prihvatili smo skoro sve ono što su predložile istaknutije međunarodne institucije, kazao je. U završnom dijelu izlaganja, poslanik Ibrahimović je kandidatu Šukoviću poželio mnogo sreće u predstojećem mandatu.

U odgovoru na pitanje u vezi sa usvajanjem Zakona o vanjskim poslovima, Šuković je naveo da je time država pokazala koliko pridaje pažnje međunarodnim poslovima. Zaposleni u Ministarstvu su njime na veoma suptilan način izuzeti iz administracije, sa posebnim pravima, ovlašćenjima i dužnostima. Iskustva su pozitivna, međutim, treba imati u vidu da je spoljna politika živa tvorevina koja se mijenja. U daljem izlaganju, Šuković je istakao da je jedan od tri prioriteta slovačkog predsjedavanja efikasni multilateralizam koji predstavlja želju da se OEBS iskoristi kako bi se što efikasnije iskoristile i druge međunarodne organizacije i institucije. Puno toga što se kroz posmatračke misije ili misije OEBS-a utvrdi kao izvještaj šalje se drugim međunarodnim organizacijama i institucijama i posebno kad su u pitanju ljudska i manjinska prava i sloboda medija. Istakao je da je Zakon efikasan, uz napomenu da je Uprava za dijasporu postala zasebni organ, što ukazuje na značaj koji naša država pridaje tom segmentu spoljne politike. Što se tiče medija, dva nacrti zakona su u proceduri, jedan koji se odnosi na slobodu medija i drugi na javni servis. ODIHR je dao preliminarno mišljenje na oba nacrti, a sada je u procesu utvrđivanja predloga, zaključio je Šuković.

Poslanik Luidž Škrelja poželio je g. Šukoviću puno uspjeha na novoj dužnosti. Istakao je da mu je zadovoljstvo što je član Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, gdje se daje mišljenje i saglasnost za ono što je afirmativno za našu državu.

Poslanica Nada Drobnjak naglasila je da joj predstavlja izuzetno zadovoljstvo što Crna Gora ima diplomatu kao što je g. Šuković, koji nesebično služi svojoj državi, promovisući prave vrijednosti, uz želju za nastavak uspješne karijere.

Poslanik dr Dragutin Papović kazao je da je g. Šuković jedan od karijernih diplomata koji je ustanovio modernu crnogorsku diplomatiju. Kada bi bili prisutni predstavnici opozicije, niko ne bi mogao reći da g. Šuković profesionalno ne ispunjava uslove za ovakvu dužnost, kazao je, ističući da postoji mali broj karijernih diplomata koji bi ovaj zadatak mogli da obavljaju u skladu kako sa domaćim tako i sa međunarodnim propisima. Preciznim izlaganjem plana aktivnosti pokazao je da poznaje rad organizacija te da nema argumenata koji bi bili protiv imenovanja g. Šukovića na predloženu funkciju. Dajemo Vam povjerenje da unutrašnju politiku sprovodite na međunarodnom planu, zaključio je Papović.

Poslanik Miloš Nikolić čestitao je kandidatu Šukoviću na predstojećoj dužnosti.

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić napomenuo je da je g. Veselin Šuković od 1987. godine u Ministarstvu vanjskih poslova, ističući da je jedan od kreatora moderne crnogorske diplomatije, uvažavajući kako predreferendumski tako i postreferendumski kontekst. Da bi bila aktuelna i odgovarajuća u svim vremenima, spoljna politika bi na lokalnom planu trebala da podrazumijeva multietničnost i multikulturalnost, a na globalnom multilateralizam. Ovo je druga adresa gdje ambasador Šuković službuje u djelokrugu multilateralne diplomatije, što ga dodatno preporučuje za jednu od najozbiljnijih diplomatskih adresa u svijetu, a to je Beč, istakao je Nikolić. Naša spoljna politika bi trebalo da se prilagođava intenzivnim promjenama na međunarodnom političkom planu. U tom smislu, presudan uticaj u ovoj dimenziji kreiranja unutrašnje političke stabilnosti u Crnoj Gori treba da daju upravo oblasti koje su dominantno u fokusu OEBS-a, a riječ je o ljudskim pravima i slobodama kao i medijskim slobodama. Nikolić je naveo kao izuzetno važno da se u predstojećem mandatu na najbolji način predstavi ono što su rezultati državne politike i da ne dozvolimo manipulaciju političkim učincima jer to uvijek kreira utisak kod međunarodnih partnera. Kazao je da društvena odgovornost svih nas podrazumijeva da se medijski ambijent uredi na način što će postojati jedan nezavisni samoregulator. U završnom dijelu izlaganja istakao je da ne sumnja u kvalitete kandidata Šukovića i njegovu posvećenost državno-političkim interesima Crne Gore i poželio mu uspješan mandat.

Kandidat za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore, stalnog predstavnika – šefa Stalne misije Crne Gore pri OEBS-u i specijalizovanim agencijama UN, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču, Veselin Šuković, u svom završnom izlaganju kazao je da je obavio seriju sastanaka u okviru Vladine strukture, a treba obaviti razgovor i sa predsjednikom Odbora za bezbjednost, sa potpredsjednikom Skupštine Gvozdenovićem u vezi sa reformom izbornog zakonodavstva i sa članovima parlamentarne delegacije u OEBS-u nakon čega će imati završne konsultacije u Ministarstvu vanjskih poslova i na taj način zatvoriti krug adekvatnih priprema. Šuković je kazao da su vrata misije otvorena za sve inicijative i predloge i zahvalio se poslanicima na podršci.

Članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike su jednoglasno (sa sedam glasova „za“)

dali pozitivno mišljenje na predlog da g. Veselin Šuković bude izvanredni i opunomoćeni ambasador Crne Gore, stalni predstavnik – šef Stalne misije Crne Gore pri OEBS-u i specijalizovanim agencijama UN, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Beču.

Odbor će o pozitivnom mišljenju zvaničnim putem obavijestiti Predsjednika Crne Gore.

Druga tačka dnevnog reda: *Tekuća pitanja.*

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić saopštio je da je Odbor dobio inicijativu iz Kabineta predsjednika Skupštine Crne Gore, nakon održanog sastanka sa predsjednikom Predstavničkog doma Kraljevine Maroko kao i potpisanog Protokola o saradnji između dvije države, da u susret učešću predsjednika Skupštine Crne Gore na Parlamentarnoj skupštini OEBS-a, koja se održava početkom oktobra 2019. godine u Kraljevini Maroko, u skladu sa svojim nadležnostima, pristupi formiranju Grupe prijateljstva sa ovom državom. Kazao je da će se Odbor o ovoj inicijativi izjasniti na nekoj od narednih sjednica.

U okviru tekućih pitanja, poslanica Nada Drobnjak je informisala Odbor da je sa poslanikom Halilom Dukovićem uspješno završila rad u Komisiji za predlaganje kandidata iz reda predstavnika dijasporne – iseljenika za članove Savjeta za saradnju sa dijasporom – iseljenicima i dostavila je spisak predloženih lica.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 14 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Andrija Nikolić